

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

بیمارستان شهید بهشتی قزوین

آموزش به بیمار با موضوع: رفلکس های نوزاد

تهیه کنندگان: گروه آموزش به بیمار

تأیید کننده علمی: خانم دکتر شکوفه شاملو رضایی
(متخصص زنان و زایمان)

بهمن ۱۴۰۱

منبع: بارداری و زایمان ویلیامز - راهنمای خدمات کشوری مامایی

با آرزوی سلامتی و تندرستی

رفلکس پلک زدن: قبل از تماس شیء با چشم‌ها یا هنگام تابش ناگهانی نوری، پلک‌های نوزادان سریع بسته می‌شود.

رفلکس مردمک: تنگ شدن مردمک چشم‌ها زمانی اتفاق می‌افتد که نور به چشم نوزاد می‌تابد.

رفلکس تونیک گردن: در کودکی که به پشتش خوابیده است، چرخاندن گردن به یک سمت باعث خواهد شد که دست و پای آن طرف که صورت به آن سمت چرخیده شده است باز و از بدن دور شود، درحالی‌که دست و پای طرف مخالف صورت خم می‌شود و نوزاد هر دو دستش را محکم مشت می‌کند.

رفلکس برون‌اندازی: وقتی چیزی روی زبان نوزاد شما قرار بگیرد، او با عمل تف کردن آن را از دهانش بیرون می‌اندازد.

فلکس یا واکنش یک پاسخ غیرارادی و خودبه‌خود به یک محرک حسی است که در واقع نشانه سالم بودن و طبیعی بودن کودک شما خواهد بود. وجود هر فلکس، معیار مهم رشد تکاملی و رشد عصبی کودک است. بیشتر فلکس‌های نوزادان در شش ماه اول بعد از تولدشان ناپدید می‌شوند و برخی از آنها همیشه باقی می‌مانند که طبیعی هم هستند. برای آگاهی و اطلاعات بیشتر در این مطلب با مهم‌ترین فلکس‌ها و واکنش‌های نوزادان آشنا شوید.

انواع فلکس‌های نوزاد

نوزاد شما از زمان تولدش تعدادی فلکس غریزی و خودکار دارد که اغلب حس یا حرکت خاصی باعث ایجاد هر کدام از این فلکس‌ها در نوزادان می‌شود. برخی از مهم‌ترین آنها شامل موارد زیر است:

فلکس مورو یا وحشت‌زدگی: این واکنش باعث

می‌شود وقتی صدای بلندی می‌شنود یا یک حرکت ناگهانی را حس می‌کند، به صورت خودکار کمر خود را قوس دهد، دست‌ها و پاهای خود را باز کند یا گاهی هم گریه کند. نوزادان می‌توانند این واکنش را حتی در خواب داشته باشد که پس از چند ماه ناپدید می‌شود.

فلکس بابنسکی: از دیگر فلکس‌های نوزادی شامل

فلکس بابنسکی است یعنی وقتی کف پای نوزاد تحریک می‌شود، انگشت شست پای او به بالا خم می‌شود و انگشتان دیگر از هم باز می‌شوند.

فلکس درجا قدم زدن: به واکنشی می‌گویند که وقتی

نوزاد را در حالت ایستاده نگه می‌دارید و کف پایش سطح جامدی را لمس می‌کند، به نظر می‌رسد گام‌هایی برمی‌دارد یا می‌رقصد. یا اگر پای نوزاد با لبه جایی یا جسمی تماس پیدا کند، پای خود را روی آن می‌گذارد.

فلکس جست‌وجو: این فلکس یکی دیگر از

فلکس‌های مادرزادی است که به نوزاد کمک می‌کند سینه مادرش را پیدا کند و چگونگی شیر خوردن را یاد بگیرد. هنگامی که گونه، لب‌ها یا دهان نوزاد را با انگشت یا نوک سینه خود لمس می‌کنید، نوزاد سر خود را به سمت شما برمی‌گرداند و دهانش را باز می‌کند تا مکیدن را شروع کند.

فلکس رانش زبان: فلکس رانش زبان نیز یعنی

هنگامی که سینه مادر روی زبان نوزاد قرار می‌گیرد، او زبان خود را بیرون می‌دهد.

فلکس خمیازه: این واکنش معمولاً در صورت نیاز

کودک به هوا و اکسیژن بیشتر به وجود می‌آید.

فلکس سرفه: این نوع از فلکس در نوزاد اغلب با

تحریک شدن راه هوایی تحتانی گلوپیش ایجاد می‌شود.

فلکس عطسه: این واکنش وقتی ایجاد خواهد شد که

مجرای بینی تحریک شده است.

فلکس عق زدن: تحریک گلو یا کام نوزاد باعث حالت

عق زدن در نوزاد خواهد شد.